

Po zimi v hiši.

Le bodem jih pozabil, tistih zimskih večerov, ko sem še prebival domá pri svojih stariših. Vi ne veste, otroci! kako je bilo takrat prijetno! Pa če tudi mislite, da veste, povem vam vender-le, da ne veste. Kadar pa bodeste tako veliki, kakor ste zdaj majhni, takrat bodeste pa vedeli.

Kosov Tomaž mi je vže večkrat pripovedoval, kako se mu je prijetno godilo, ko je še kot samosrajčnik letal po hiši, „kozle“ prevračal, sestrico dražil, psička za rep vlekel, materi prédeno (štreno) zmešal, teti preslico prevrnil, očetu črevljarski stol narobe poveznil, đuri odprte puščal, bratcu abecednik razpral (raztrgal) in Bog si ga

vedi kaj še

vse poče-

njal? Saj

znate vi

otroci vse to

zdaj mnogo

bolje nego-li

jaz. Kosov

Tomaž se res

čudi, kako

je mogel

takrat tako

nagajati in

žal mu je

bilo, da je

mater toliko-

krat ujezil,

bratca v jok

spravil, se-

strico užalil,

očeta razto-

gotil. Mrav-

lje mu gredó

kore in ko je gospod katehet razlagal v učilnici, kakšen je čeznatóren kes, tedaj je spoznal Tomažek še le v popolnej meri, da takrat ni imel niti pravega kesanja. Zakaj on se je kesal svoje nagajivosti takrat le zato, ker ga je oče našeskal, in ker ga je bolelo, a ne zato najbolje, ker je Boga razžalil, svojega stvarnika, svojega dobrotnika, od katerega je imel in ima vse dobro in ker Bog zapoveduje, da morajo otroci pridni biti, ako hočejo, da jih ima On rad.

Le pogledjte podobico, le, otroci! Kaj ni res lepa? Oče prebira knjigo. Kako modro se drži, kaj nè? Vi se še takó ne znate nè. Tetka prede, ura stoče: tik-tak! tik-tak! kužek dremlje na tleh in gode nekaj, česar pa na podobi ne slišite. In mati? Le pogledjte, kako kaže s kazalcem k višku — proti nebu. O Bogcu, o dobrem Bogcu pripoveduje svojemu Jančku, ki jej sedi v naročji. Kako verno po-

pa še zdaj

po životu, ko

se spomni,

da ga je

mati večkrat

prijela za

„sladke“

(saj veste,

katere?),

oče pa položil

časih na

njegov naj-

občutljivejši

del tisto

tenko

stvarco, ki

je Tomažka

neznansko

zaskelala.

Ko se je

Tomažek

pripravljal

za zakra-

ment sv. po-

sluša malček kakor bi vže vse razumel in znal! In Metka, ta pridna Metka! Zraven stoji, ročici ima skleneni in tako mirno gleda za materino roko, kakor bi jej vže iz roke hotela pobrati vse, kar bode povedala.

In tukaj na podobi vidite samo tisti trenotek, ko delajo, ko se učé in beró in molijo. Kaj pa še le, ko bi vam jaz pokazal sliko, koder jedó in pijó in se igrajo in lepe podobice gledajo in si povesti pripovedujejo. Povitica se smeje raz mizo, jabolka se kotalé po njej, rožiči gledajo iz skledé in smôkve (fige) so nabrane na velikem vencu. Sladkor vsake vrste se bleští od luči, bodisi vže navadni „bombon“ ali redek-bombon, bodisi „kankel-cuker“ ali melisne jagode. Tudi lesenega konjiča s piščalko ne bodete pogrešali in tacéga ne na kolesčkah, možícev z migajočo brado je kar na izbero in punčike tako lepo napravljene bodo skakale po mizi.

Toda vsega vam ne povem, otroci! Kadar bode zopet sv. Miklavž hodil po svetu in oglasil se tudi pri meni, takrat vas ne bodem pozabil, ako bode le bolj pridni kakor je bil Kosov Tomažek. Pa kesanja ne bode — kar je še glavna stvar!

B.

Podobica.

Malej, nizkej čumnati predli sta mati in hči Marijca. Leščerba je vže jela pojemati, le še kreпки udarci ure na steni in pa brneča kolovrata motila sta tišino. Ko bi ne bilo pretemno, zapazili bi v Marijčinih očeh solzé, in ko bi ne vršela kolovrata, slišali bi materine globoke vzdihé. Komú neki so te solzé, komú ti vzdihí? — Oh, žalost se je bila vselila v uborno kočó, odkar je bil odšel domači sin Peter v Bosno nad Turka. V najlepšej dôbi, ko je bil s sestro svojej ubožnej materi najkrepkejša pomoč, vzel ga je kakor blisek z jasnega neba cesarjev klic z drugimi továriši vred. Kako težko se je ločil Peter od doma, od ljube, vže precej stare matere, ki je od danes do jutri, od ljubeznive sestre, za katero se je baš začela nevarna dôba! A udal se je v voljo Božjo in odšel. Sestra sama zdaj poklada živini, ki jo je on tako pridno oskrboval. In cvetice na vrtu so odcvetele, osipavajo se, in ona je vender mislila, da se povrne, ko ga še pozdravi in obsuje z bujnim cvetjem. In zdaj je vse tako mirno, vse tako tiho. Vže pol leta ni niti sluha o Petru. Morda je vže mrtev? Kako je ta strah trgal ljubeče materino srce! Negotove vestí so dohajale z bojišča v vas, sedáj dobre, sedáj slabe. Kaj gotovega ni nihče vedel.

Mati ustavi kolovrat. „Dovolj je, Marijca, béri kaj, preide nama hitreje čas!“ In začela je brati iz Robinzona, kako se je povrnil po tolikih nezgodah v domovino. Oh, in zdi se jej, da je Robinzon njen Peter. „Izvestno, izvestno se povrne tudi Peter, mati, izvestno!“

Zdajci začne biti ura, verižica z utežjo zdrkne na tla, pojemajoča leščerba ugasne.

„Oh,“ zavikne Marijca, „spomin, mati, spomin!“ Začneta moliti in pri Bogu iskati si tolažbe. Če je kedáj Bog uslišal prošnjo nedolžnega srca, kakeršno je bilo srce Marijčino, izvestno usliši tudi Marijco, izvestno se povrne Peter.